

Preventivní program školy – část Montessori

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a mateřská škola Na Dlouhém lánu 43, Praha 6
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Renata Riedlová
Telefon na ředitele	235354386
E-mail na ředitele	rriedlova@zsdlouhylan.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Jakub Hankiewicz, PhD.		
Telefon	235354368		
E-mail	jhankiewicz@zsdlouhylan.cz		
Specializační studium		Studuje	
Realizátor vzdělávání	Infra		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Petra Prajsová		
Telefon	235354368		
E-mail	pprajsova@zsdlouhylan.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	Pedagogická fakulta UK		

Jméno sociálního pedagoga	Mgr. Kateřina Pešková		
Telefon	235354368		
E-mail	kpeskova@zsdlouhylan.cz		

Jméno školního psychologa	Mgr. Barbora Chlupová		
Telefon	220 612 131		
E-mail	chlupova@ppp6.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ – I. stupeň – 1.trojročí	4	88	4 + 6
ZŠ - I. stupeň - 2.trojročí	4	91	6 + 5

ZŠ - II. stupeň - 3.trojročí	4	85	12 + 3 (psaní 4, jednoho hledáme)
Poznámka			+ 4 (AJ 1T a 2T)
Celkem	12	263	38

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Lokalita a specifikace školy:

ZŠ a MŠ Na Dlouhém lánu se nachází v klidné části Prahy 6 – Vokovice, jedná se o státní školu s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Městská část Praha 6.

Ve škole jsou dvě větve vzdělávání: běžné třídy a Montessori třídy. Montessori třídy vznikaly vedle tříd běžných postupně od roku 2003, nejprve jako homogenní. Od roku 2017 se začalo s přeměnou třídy na heterogenní a začala vznikat trojročí. Od roku 2024 jsou třídy plně heterogenní a děti jsou v trojročí. V současné době má škola ucelené vzdělání od 1. do 9. třídy v Montessori prostředí.

Zaměření výuky:

Třídy Montessori pracují podle pedagogiky Marie Montessori.

Žáci 1.trojročí pracují s konkrétními pomůckami, učí se samostatnosti, vzájemnému respektu, pravidlům, prostřednictvím kosmických příběhů zkoumají zákonitosti světa

Žáci 2.trojročí se učí systematicky plánovat svoji práci, být za ni zodpovědní. Pracují na projektech, prezentují svoje poznatky, spolupracují ve skupinách, zapojují se do dění ve škole.

Žáci 3.trojročí si většinu rozvrhu volí napříč trojročím. Žáci sedmého a osmého ročníku jsou ve třech věkově smíšených třídách a devátý ročník tvoří jednu věkově homogenní skupinu. V každé třídě je kmenový učitel, který se stará o potřeby dětí. Předměty vyučují specialisté, výuka často probíhá formou projektů a mezioborově, děti se zapojují ve výuce i do reálného života.

Prostory školy a vybavení:

Škola disponuje dvěma budovami, ve kterých probíhá výuka: hlavní budova, ve které probíhá výuka větve Montessori, výuka části běžných tříd a je zde i mateřská škola a dále budova družiny, ve které v dopoledních hodinách

probíhá výuka některých běžných tříd, a v odpoledních hodinách jsou zde jednotlivá oddělení družiny.

Škola má řadu kmenových učeben se standardním vybavením, dále v každém patře Montessori větve dvě respiria, vybavená potřebnými Montessori pomůckami. V části učeben jsou interaktivní tabule, žáci mohou využívat tablety. Dále je v budově školy učebna pro technickou výchovu, PC pracovna, učebna hudební výchovy, žákovská kuchyňka a žákovská knihovna. Žáci mohou využívat i venkovní učebnu na zahradě.

Součástí školy je i velký sportovní areál s možností plného využití, dvě tělocvičny, velká zahrada s venkovní učebnou, škola poskytuje stravování s vlastní kuchyní a jídelnou.

Klima školy:

Komunikace mezi dospělými a žáky Montessori programu je přátelská, vztahy mezi žáky ve třídách jsou obvyklé přiměřené věku a většinou přátelské. Problematické vztahy s náběhem na šikanu mezi žáky v školním roce 2022/2023 byly ihned řešeny ŠPP a TU ve spolupráci s vedením školy. Ve škole je od školního roku 2023/2024 zavedena metodika KIVA na podporu dobrého klimatu školy. Od roku 2024/2025 obsahuje popis práce metodika prevence pravidelné podpurné náslechy napříč celou větví a pravidelné neformální navazování kontaktu s třídními učiteli ohledně norem a dynamiky skupiny.

Klademe důraz na podporu dobrých vztahů mezi žáky navzájem i mezi třídními kolektivy, dospělí podporují v dětech slušnou formu komunikace a vedeme žáky k odpovědnosti a samostatnosti za vlastní učení i vztahy.

Pro potřeby žáků, rodičů a pedagogických pracovníků Montessori programu je k dispozici poradenské pracoviště, jehož členy jsou školní metodik prevence, výchovná poradkyně/speciální pedagog, speciální pedagog školní psycholog, zástupce ředitele pro část Montessori a jeho zástupce.

Školní metodik prevence je zároveň vedoucím KIVA týmu, ve kterém je kromě výchovné poradkyně a zástupce ředitele pro část Montessori po jednom pedagogickém pracovníkovi z každého trojročí.

Žáci v 1. trojročí obtýden a žáci 6. ročníku každý týden absolvují hodinu osobnostně sociální výchovy s cílem naučit děti vhodnému sociálnímu chování mezi sebou a jednu hodinu týdně mají kmenovou hodinu zaměřenou buď na realizaci metodiky KiVa, nebo na další práci s klimatem ve třídě. V rámci 3. trojročí se osobnostně sociální výchově a lekcím z KiVA metodiky věnují kmenoví učitelé na kmenových hodinách v rozsahu dvou hodin týdně.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPS

Cíle:

1. Vybudování bezpečného prostředí, ve kterém se žáci rádi učí a získávají psychosociální dovednosti.
2. Podporování žáků se speciálními potřebami v učení i v zapojení se do kolektivu.
3. Aktivní práce s žáky nad otázkami závislostí, psychických poruch, záškoláctví a zneužívání a sexuální výchovy a další problematiky sociálně patologických jevů.
4. Stabilizace pedagogického týmu a rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti osobnostně sociálního rozvoje a komunikačních dovedností.

Cíl:	Pokračování v programu „KIVA“ mezi žáky i mezi pedagogy
Ukazatele dosažení cíle:	- Proškolení pedagogů v metodice KIVA- Počet proběhlých KIVA lekcí- Počet řešení problémů KIVA rozhovory
Zdůvodnění cíle:	V třídních kolektivech občasně dochází k neshodám mezi žáky, které by mohly vést k šikaně ve třídách. KIVA program podporuje zdravé vztahy v třídních kolektivech a zároveň učí žáky „nezústat stranou“ a na řešení problémů se aktivně podílet.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s podporou dobrých vztahů mezi žáky – ad 1.

Cíl:	Vybudování základů zdravého kolektivu, posílení schopnosti spolupráce, komunikace
Ukazatele dosažení cíle:	- Počet pořádaných aktivit- Počet zúčastněných žáků- Reflexe kmenových učitelů na konci sledovaného období
Zdůvodnění cíle:	V třídních kolektivech se mohou objevovat symptomy negativních jevů. Cílem je tedy pozitivní ovlivňovat žáky v oblasti rozvoje osobnosti, charakterových vlastností a v oblasti komunikace v kolektivu tak, abychom tyto symptomy zachytili a omezili. – ad 1.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s celkovou psychohygienou žáků.

Cíl:	Tolerance žáků k odlišnosti jiných
Ukazatele dosažení cíle:	- Počet pořádaných aktivit - Počet zúčastněných žáků - Počet řešených problémů z této oblasti
Zdůvodnění cíle:	V rámci budování dobrého klimatu školy chceme budovat tolerantní zdravé multikulturní prostředí, které je podporující pro všechny nezávisle na rase, pohlaví, náboženském přesvědčení či jiným odlišnostem.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s celkovou psychohygienou žáků. – ad 1

Cíl:	Zvyšování odolnosti žáků vůči rizikovému chování, výchova ke zdravému životnímu stylu a odpovědnosti za své zdraví
Ukazatele dosažení cíle:	- Absolvování preventivních programů na toto téma v prvním a druhém trojročí a splnění kartiček kompetencí v předmětu Výchova ke zdraví a Společnost ve třetím trojročí
Zdůvodnění cíle:	Podpora kvalitních možností trávení volného času a rozvíjení zdravého sebevědomí žáků jako prevence sociálně patologických jevů.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s celkovou psychohygienou žáků a vhodným využitím volného času. – ad 1

Cíl:	Žáci se specifickými poruchami učení se ve škole cítí dobře a dochází k jejich vzdělávání na úrovni danou ŠVP nebo IVP
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci se speciálními potřebami nepropadají ani nemají zvýšenou absenci.
Zdůvodnění cíle:	Chceme podporovat všechny žáky bez rozdílu, aby se učili s radostí a v bezpečném prostředí
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl naplňuje dlouhodobý cíl 2.

Cíl:	Posílení bezpečnosti v silniční dopravě
Ukazatele dosažení cíle:	- Počet pořádaných aktivit v oblasti prevence v silniční dopravě na dopravním hřišti v 1. trojročí - Realizace programu na dopravním hřišti ve 4. ročníku - Počet zúčastněných žáků
Zdůvodnění cíle:	Naplňujeme základní požadavky MŠMT na prevenci patologických jevů ve škole.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zachováním zdraví žáků. – ad 3

Cíl:	Prevence sociálně patologických jevů: různé typy závislostí včetně zneužívání návykových látek, psychické poruchy, záškoláctví, sexuální výchova
Ukazatele dosažení cíle:	Absolvované hodiny věnující se jednotlivým tématům podle ročníků/trojročí
Zdůvodnění cíle:	Prevence patologických jevů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s prevencí sociálně patologických jevů - ad 3

Cíl:	Psychohygiena pedagogů a podpora kvalitní práce v týmu formou supervize
Ukazatele dosažení cíle:	- Počet pedagogů účastnících se supervizí - Počet aktivit zaměřených na danou problematiku
Zdůvodnění cíle:	Supervize zefektivňují práci pedagogických pracovníků a jsou nezbytnou součástí psychohygieny pedagoga.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s celkovou psychohygienou pedagogů - ad 4

Cíl:	Zvyšování profesní připravenosti pedagogů
Ukazatele dosažení cíle:	- Počet proškolených pedagogů - Počet aktivit zaměřených na danou problematiku
Zdůvodnění cíle:	Umožnění pedagogům rozšiřovat své profesní znalosti formou seminářů a školení.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogického sboru - ad 4

4. SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) PEDAGOGOVÉ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Proškolení v programu KIVA – KIVA tým a koordinátor
Stručná charakteristika	KIVA – celoškolský program prevence a řešení šikany s řadou konkrétních materiálů a nástrojů.
Realizátor/lektor	Schola Empirica
Počet proškolených pedagogů	5
Počet hodin	16
Termín konání	Srpen 2023

Název a odborné zaměření vzdělávání	Proškolení v programu KIVA – Kmenoví učitelé
Stručná charakteristika	KIVA – celoškolský program prevence a řešení šikany s řadou konkrétních materiálů a nástrojů.
Realizátor/lektor	Mgr. Jakub Hankiewicz, PhD./Schola Empirica
Počet proškolených pedagogů	18
Počet hodin	2
Termín konání	Srpen 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Supervize týmů jednotlivých trojročí - pedagogové
Stručná charakteristika	Supervize týmu a jednotlivců
Realizátor/lektor	Mgr. Jan Šimek, PTSTA(E)
Počet proškolených pedagogů	44
Počet hodin	1x měsíčně 2 hodiny pro tým každého trojročí a ŠPP 1x měsíčně 2 hodiny pro kmenové učitele třetího trojročí Možnost individuální supervize pro jednotlivé učitele a asistenty
Termín konání	V průběhu školního roku 2025/2026

Název a odborné zaměření vzdělávání	Jak vnímat kvalitu při náslechu - pedagogové
Stručná charakteristika	Vnímání pozitivních stránek a obohacujících kvalit při kolegiálním náslechu nebo videotréninku s cílem posílit techniky třídního managementu.
Realizátor/lektor	Mgr. Jakub Hankiewicz, PhD., Mgr. Jan Šimek
Počet proškolených pedagogů	25
Počet hodin	4
Termín konání	Jaro 2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	ORC a náslechy s následnou reflexí - pedagogové
Stručná charakteristika	Stanovení osobního rozvojového cíle jednotlivých pedagogů, podpora realizace cíle formou náslechů
Realizátor/lektor	Mgr. Jakub Hankiewicz,
Počet proškolených pedagogů	30
Počet hodin	8
Termín konání	V průběhu prvního pololetí školního roku 2023/2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Komunikace a zodpovědnost – vedení žáků k odpovědnosti a samostatnosti
Stručná charakteristika	- používání objektivního jazyka - vědomá práce se vztahovou rovinou vlastní komunikace - kontrolované odžívání emocí během komunikace - vědomá práce s vedením a řízením žáků
Realizátor/lektor	Mgr. Jan Šimek, Mgr. Michal Dubec Ph.D.
Počet proškolených pedagogů	35
Počet hodin	6
Termín konání	listopad 2023 – únor 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Skupinová dynamika
Stručná charakteristika	Práce se skupinovou dynamikou a imagem třídy
Realizátor/lektor	Mgr. Jan Šimek
Počet proškolených pedagogů	18
Počet hodin	8
Termín konání	2.pololetí školního roku 2023/24

Název a odborné zaměření vzdělávání	Mentoring učitelů
Stručná charakteristika	Průběžný mentoring 1x měsíčně - povinně pro začínající učitele, dobrovolně na vyžádání pro zájemce
Realizátor/lektor	Mgr. Jan Šimek, Mgr. Jakub Hankiewicz PhD.
Počet proškolených pedagogů	12
Počet hodin	120
Termín konání	V průběhu celého školního roku

b) ŽÁCI

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování a podporu dobrých vztahů.

Cyklus tematických bloků je tříletý a není naplněn každý školní rok celý.

Třída	září	říjen	listopad	prosinec	leden	únor	březen	duben	květen	červen
1.trojročí	Práce s pravidly Adaptační týden	Bezpečné chování v silničním provozu Ročníkové projekty s cílem tmelení žáků 3. ročníku	Společný plavecký výcvik Kybernetická bezpečnost			Celotrojroční masopůst	Zdravý životní styl Den naruby	Buddy program 1.část	Školy v přírodě	Zahradní slavnost Buddy program 2.část
	KiVA									
2.trojročí	Práce s pravidly Adaptační kurz	Závislosti Zdravý životní styl Bezpečné chování v silničním provozu	Rodina a vztahy mezi lidmi Tolerance k odlišnostem	Etiketa Program prevence kouření od společnosti Jules a Jim	Základy sexuální výchovy	Základy sexuální výchovy	Projekt první pomoci	Buddy program 1.část	Školy v přírodě	Zahradní slavnost Buddy program 2.část
	KiVa									
3.trojročí	Uzavírání dohod o vzdělávání	Poznání vlastní osobnosti	Mezilidské vztahy – komunikace,	Zdravý životní styl	Zdravý životní styl	Sexuální výchova	Den naruby	Buddy program 1.část	Tančírna Třídní výlety	Zahradní slavnost

	Adaptační kurz	Projekt o odlišnostech a handicapech	řešení konfliktů, tolerance, empatie	Závislosti, návykové látky	Závislosti, návykové látky				Kurz přežití	Buddy program 2.část
KiVa										

5. SPECIFICKÁ PREVENCE

V současné době specifická prevence v Montessori části školy není indikována, v případě potřeby budeme aplikovat specifickou prevenci podle doporučení ŠPP, případně PPP Prahy 6, se kterou úzce spolupracujeme.

6. PREVENTIVNÍ PLÁN PROTI ŠIKANĚ

Preventivní plán proti šikaně tvoří ucelený propracovaný systém KiVA, který podporuje zdravé vztahy v třídních kolektivech. Všechny třídy mají v rozvrhu jednou za čtrnáct dní KiVA lekci v rozsahu jedné vyučovací hodiny, kde s nimi proškolení pedagogové pracují podle metodiky KiVA. Za školní rok absolvují žáci celkem 20 hodin preventivních lekcí dle metodiky. Ty jsou rozděleny podle jednotlivých témat do 10 tematických kapitol. Žáci projdou celou metodiku KiVa za celé studium na základní škole. Podrobný rozpis jednotlivých kapitol ve školním roce je přiložen na konci této kapitoly.

V případě problematických konfliktních situací mezi žáky s dotýčnými pracují proškolení členové KiVa týmu, kteří postupují dle metodiky KiVA a zároveň dle metodického pokynu MŠMT. Podrobněji viz metodika KiVa.

Kromě metodiky KiVa pracujeme v Montessorri větvi také na propojování a spolupráci tříd napříč trojročími. Toto propojování probíhá v následujících akcích:

- Propojování prvních trojročí (čtyři třídy):
společný plavecký výcvik, společná škola v přírodě, společné hodiny tělesné výchovy a anglického jazyka napříč trojročími, společné projekty a společné montekluby

- Propojování druhých trojročí (čtyři třídy):

projekt „17.listopad“, projektové dny napříč trojročími

- Propojování třetího trojročí (čtyři třídy):

společný adaptační kurz na začátku školního roku v délce pěti dnů, každotýdenní společný komunitní kruh („elipsa“), každotýdenní rozvrh tvořený a zapisovaný výběrově (kurzy, projekty, hodiny samostatné práce a výběrová „xka“), společné speciální akce a projekty ve středu (např. jarní Tančírna)

- Propojování napříč trojročími:

Den naruby (první trojročí a třetí trojročí), Den bez aut (první, druhé trojročí a třetí trojročí), Projektové dny (mix trojročí)

- Propojování všech třinácti Montessori tříd:

Adventní jarmark, Vánoční koledování, Zahradní slavnost

KIVA LEKCE – PLÁN ROKU:

Třída	září	říjen	listopad	prosinec	leden	únor	březen	duben	květen	červen
1.trojročí - hodiny osobnostního rozvoje	Poznejme své spolužáky	Emoce	Naše třída: nikoho nevylučujeme z kolektivu!	V odlišnosti je síla	Šikane říkáme ne	K šikane se nepřidáme!	Šikanovaný spolužák potřebuje tvou podporu	Nenechám se šikanovat	Literární lekce	Úmluva KiVA
	KiVA									
2.trojročí - hodiny osobnostního rozvoje	Každý si zaslouží respekt	V kolektivu	Poznej šikanu!	Skryté formy šikany	Opatrnost na internetu	Důsledky šikany	Šikana a kolektiv	Jak vyjádřit podporu	Jak se bránit	KiVA škola
	KiVa									
3.trojročí - kmenové hodiny	Komunikace v kolektivu: Posilování soudržnosti	Komunikace v kolektivu: Posilování soudržnosti	Komunikace v kolektivu: Role v kolektivu a šikana, síla kolektivu	Já a ostatní: Na emocích záleží	Já a ostatní: Soucit se sebou samým	Já a ostatní: Náš přístup k odlišnostem	Podoby a mechanismy šikany: Skrytá šikana	Podoby a mechanismy šikany: Online a offline	Následky šikany a boj proti ní: Následky šikany	Následky šikany a boj proti ní: Naše třída dnes
	KiVa									

c) RODIČE

S rodiči žáků pracujeme v pravidelných intervalech na tripartitách, kde se setkává vždy učitel, žák a rodič a řeší společně prospěch a chování žáka ve škole.

V případě potřeby hlubší spolupráce školy a rodiny jsou kmenoví učitelé nebo poradenské pracoviště v užším kontaktu s rodiči ať už telefonicky nebo osobně.

Všichni rodiče jsou na začátku roku a na konci prvního čtvrtletí seznámeni s metodikou KiVA – proti šikaně. Rodičům jsou nabízeny takzvané kavárny, kde se mohou seznamovat s fungováním školy, v přípravě je také “manuál pro rodiče” s rozcestníkem, kam se obrátit v případě problémů. Pro rodiče je od roku 2025 k dispozici sociální pedagog.

Ostatní materiály

Seznam spolupracujících organizací a rozcestník pro učitele, kam se obrátit v případě řešení potíží dětí ve škole

<https://padlet.com/chmelarovalenkapp/tipy-a-kontakty-prch-22um72zt281vhdsi>

V Praze dne **27. 8. 2025**

Vypracoval Mgr. Jakub Hankiewicz, PhD.